

61975J0024

HOTĂRÂREA CURȚII
DIN 21 OCTOMBRIE 1975*

**Teresa și Silvana Petroni împotriva Office national des pensions pour travailleurs
salariés (ONPTS), Bruxelles**

(cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare, formulată de Tribunal du travail din
Bruxelles)

Cauza 24/75

În cauza 24/75,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de
către Tribunal du travail (Instanță de soluționare a conflictelor de muncă) din Bruxelles,
Camera a unsprezecea, pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe,
între

TERESA PETRONI, stabilită în Cagli (Italia),

SILVANA PETRONI, stabilită în Fano (Italia)

și

OFFICE NATIONAL DES PENSIONS POUR TRAVAILLEURS SALARIÉS
(ONPTS), 1060 Bruxelles,

a unei hotărâri preliminare privind valabilitatea și interpretarea articolului 46 alineatul (3)
din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea
regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați și cu familiile acestora
care se deplasează în cadrul Comunității (JO L 149, 5 iulie 1971 p. 18),

CURTEA,

constituită din R. Lecourt, președinte, R. Monaco, H. Kutscher, președinți de cameră, A.
M. Donner, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, M. Sørensen, A. J. Mackenzie Stuart și
A. O'Keefe, judecători,

avocat general: J. P. Warner

grefier: A. Van Houtte

pronunță prezenta

* Limba de procedură: franceza.

HOTĂRÂRE

1. Întrucât, prin hotărârea din 24 februarie 1975, primită la grefa Curții la 6 martie 1975, Tribunal du travail din Bruxelles a formulat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, trei întrebări privind valabilitatea și interpretarea articolului 46 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați și cu familiile acestora care se deplasează în cadrul Comunității (JO L 149, 5 iulie 1971, p. 18);
2. întrucât aceste întrebări sunt adresate în cadrul unui litigiu între instituția belgiană însărcinată cu plata pensiilor lucrătorilor salariați și succesorii unui lucrător migrant, privind calcularea pensiei la care acesta din urmă a avut dreptul până la decesul acestuia;
3. întrucât acest lucrător, care și-a încheiat perioadele de asigurare în Belgia și în Italia, îndeplinea, în primul stat membru, toate condițiile cerute de legislația națională pentru a beneficia de dreptul la prestație, care, calculată pe baza acestei legislații, se ridică la 34 358 franci;
4. întrucât, din contra, pentru a beneficia de prestație în cel de-al doilea stat membru a fost necesar ca acesta să invoce dispozițiile articolului 45 din Regulamentul nr. 1408/71, și că pentru calcularea acestei prestații au fost adăugate perioadele încheiate efectiv în cele două state membre, iar prestația italiană a fost luată în calcul;
5. întrucât, prevalându-se de regula de limitare a sumei prestațiilor prevăzute în diferite state membre, stabilită la articolul 46 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1408/71, instituția belgiană a redus prestația la 26 427 franci;
6. întrucât această sumă reprezintă valoarea teoretică a prestației belgiene, adică valoarea care este atinsă în cazul în care perioadele încheiate în cele două state membre ar fi fost încheiate în Belgia, din care se scade indemnizația italiană calculată;
7. întrucât acest mod de calculare al instituției belgiene vizează punerea în aplicare a unui principiu în conformitate cu care lucrătorului migrant i se garantează primirea în total, cu titlu de pensii diferite acordate de diferite state membre, a unei sume egale cu cea mai ridicată prestație pe care ar fi obținut-o în cazul și-ar fi desfășurat întreaga activitate sub incidența legislației unuia sau altuia dintre statele membre în cauză;
8. întrucât, în temeiul aceluiași principiu, această sumă reprezintă valoarea maximă a ceea ce poate primi în total, în temeiul acestor diferite pensii;
9. întrucât întrebările adresate de instanța națională urmăresc să afle dacă această regulă, în măsura în care reprezintă o limită de cumulare, este necesar să fie aplicată în cazuri cum sunt cele în speță și dacă, în cazul unui răspuns afirmativ, trebuie considerată incompatibilă cu articolul 51 din tratat;

Cu privire la prima întrebare și la prima parte a celei de-a doua întrebări

10. Întrucât, prin aceste întrebări instanța de trimitere dorește să afle dacă articolul 46 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1408/71 al Consiliului este conform articolului 51 din tratat și, în cazul unui răspuns afirmativ, dacă acesta se aplică pensiei acordate unui lucrător migrant în funcție de perioadele de asigurare care nu se suprapun niciuneia dintre perioadele care au servit ca bază de calcul a pensiei acordate în alte state ale Comunității;
11. întrucât reglementările în domeniul securității sociale a lucrătorilor migranți au ca fundament, cadru și limite articolele 48 - 51 din tratat;
12. întrucât articolul 51 impune Consiliului adoptarea, în domeniul securității sociale, a unor măsuri „necesare” pentru instituirea liberei circulații a lucrătorilor, prevăzând, pentru obținerea și păstrării dreptului la prestații sociale și pentru calcularea acestora, totalizarea tuturor perioadelor luate în considerare în diferitele legislații naționale;
13. întrucât scopul articolelor 48 - 51 nu poate fi atins în cazul în care, ca urmare a exercitării dreptului la liberă circulație, lucrătorii ar putea să piardă unele avantaje de securitate socială pe care le asigură, în orice caz, doar legislația unui stat membru;
14. întrucât articolul 51 din tratat privește, în esență, cazul în care legislația unui stat membru nu permite, prin ea însăși, ca persoana interesată să beneficieze de dreptul la prestație ca urmare a numărului insuficient de perioade încheiate sub această legislație sau nu-i acordă decât o indemnizație inferioară valorii maxime;
15. întrucât, pentru a remedia această situație, respectivul articol prevede în beneficiul unui lucrător care a fost subiect, în mod succesiv sau alternativ, al legislației a două sau mai multe state membre, totalizarea perioadelor de asigurare încheiate în temeiul legislației fiecăruia dintre aceste state;
16. întrucât luarea în calcul, prin urmare, nu poate să intervină în cazul în care efectul lor este de a reduce prestațiile pe care le poate solicita persoana interesată în temeiul legislației unui singur stat membru, doar pe baza perioadelor de asigurare încheiate în cadrul acestei legislații, fără ca această metodă să conducă, cu toate acestea, pentru aceeași perioadă, la o cumulare a prestațiilor;
17. întrucât luarea în calcul nu se aplică chiar în cazul în care perioadele de asigurare încheiate în statul în cauză coincid cu perioade de asigurare încheiate într-un alt stat membru;
18. întrucât această interpretare este confirmată în mod expres de articolul 45 din Regulamentul nr. 1408/71, în conformitate cu care instituția competentă a unui stat membru, a cărei legislație condiționează dobândirea, păstrarea sau redobândirea dreptului la prestații de încheierea perioadelor de asigurare sau de reședință, nu ține cont de perioadele de asigurare sau de reședință încheiate în alte state membre decât „în măsura necesară”;

19. întrucât, astfel, prin adoptarea Regulamentului nr. 1408/71, Consiliul a intenționat alinierea normelor de aplicare pe care regulamentul le stabilea la cerințele articolului 51 din tratat;
20. întrucât articolul 46 alineatul (3) se prezintă ca o normă ce reprezintă de limită de cumulare, iar Consiliul, în exercitarea competențelor de care beneficiază în temeiul articolului 51, în ceea ce privește coordonarea sistemelor de securitate socială ale statelor membre, are competența de a stabili, în conformitate cu dispozițiile tratatului, modalitățile de exercitare a drepturilor la prestații sociale de care cei interesați beneficiază în temeiul tratatului;
21. întrucât, cu toate acestea, o limitare a cumulării prestațiilor, ce presupune o reducere a drepturilor de care beneficiază deja cei interesați într-un stat membru în temeiul simplei aplicări a legislației naționale, este incompatibilă cu articolul 51;
22. întrucât, în consecință, se poate ajunge la concluzia că articolul 46 alineatul (3) este incompatibil cu articolul 51 din tratat în măsura în care impune o limitare a cumulării celor două prestații dobândite în diferite state membre printr-o reducere a valorii unei prestații dobândite doar în temeiul legislației naționale;
23. întrucât, prin urmare, celelalte întrebări au rămas fără obiect;

Cu privire la cheltuielile de judecată

24. întrucât cheltuielile efectuate de către guvernul italian, Consiliu și Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări;
25. întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată;

pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate, prin hotărârea din 24 februarie 1975, de Tribunal du travail din Bruxelles, Camera a unsprezecea, hotărăște:

Articolul 46 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1408/71 al Consiliului este incompatibil cu articolul 51 din tratat în măsura în care impune o limitare a cumulării celor două prestații dobândite în diferite state membre printr-o reducere a valorii unei prestații dobândite doar în temeiul legislației naționale.

Lecourt	Monaco	Kutscher	Donner	Mertens de Wilmars
Pescatore	Sørensen	Mackenzie Stuart		O'Keefe

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, la 21 octombrie 1975.

Grefier
A. Van Houtte

Președinte
R. Lecourt